

twierdzą, iż istotną przeszkodą dla aktywności wolontariackiej jest przede wszystkim przekonanie o tym, że wolontariat jest trudny: „Trudność ta może być rozumiana wieloaspektowo: może dotyczyć trudności logistycznych (konieczność długotrwałego zobowiązania), psychicznych (kontakt z cierpieniem i problemami) oraz konieczności posiadania fachowej wiedzy. Wreszcie deklarowany brak odpowiednich cech charakteru wiąże się z idealizacją portretu wolontariusza, jako osoby charakteryzującej się wyjątkową postawą moralną i osobowością. To z kolei może powodować myślenie, że wolontariat jest tylko dla innych, wybitnych jednostek”³⁴.

Wydarzenia lat 2019-2022 związane z pandemią COVID-19 i kryzysem uchodźczym nie pozostały bez wpływu na postrzeganie wolontariatu w Polsce. Według danych za rok 2021 27% organizacji odnotowało zmniejszenie liczby wolontariuszy współpracujących z nimi w czasie pandemii, podczas gdy dane zebrane na przełomie 2020 i 2021 wskazują, że takich organizacji było 36%³⁵. 48% organizacji po roku od wybuchu pandemii COVID-19 miała trudność w korzystaniu ze wsparcia wolontariuszy³⁶. W przypadku 14% organizacji, które zawiesiły swoją działalność powodem takiego stanu rzeczy był brak rąk do pracy, ponieważ działacze/wolontariusze organizacji przestali się angażować w działania ze względu na pandemię³⁷.

„Narodowy zryw wolontariacki” wywołany kryzysem uchodźczym w następstwie wojny na Ukrainie to kolejny przykład ogromnego potencjału wolontariackiego jaki drzemie w społeczeństwie, gotowości do podejmowania oddolnych inicjatyw obywatelskich, pomagania, współpracy w obliczu kryzysu. Skala zaangażowania w wolontariat na rzecz uchodźców z Ukrainy i jego cechy charakterystyczne nie zostały dotychczas poddane szczegółowej analizie socjologicznej. Zauważalne są jednak najpilniejsze potrzeby płynące z tej lekcji wolontariatu – konieczność wzmocnienia i rozwoju organizacji i zarządzania wolontariatem zarówno w organizacjach pozarządowych jak i instytucjach publicznych oraz stałe wspieranie i wzmacnianie wolontariuszy. Pod wpływem pierwszej fali pandemii COVID-19 na zyskał popularność również e-wolontariat; przed pandemią był on rzadkością, a w czasie wymuszonego ograniczenia kontaktów społecznych w wielu organizacjach stał się preferowaną formą świadczenia wolontariatu. To wyzwania, które wpisują się w działania Korpusu Solidarności.

---

³⁴ *Ibidem*, s. 56-57.

³⁵ <https://publicystyka.ngo.pl/nowosc-raport-kondycja-organizacji-pozarządowych-2021-zaangażowane-mimo-przeciwności#&gid=1&pid=1>, s. 48 i <https://api.ngo.pl/media/get/160530>, s. 49.

³⁶ <https://api.ngo.pl/media/get/160530>, s. 53.

³⁷ <https://api.ngo.pl/media/get/160530>, s. 17.